

Uzasadnienie

Plan zadań ochronnych (PZO) dla obszaru Natura 2000 Przywidz PLH220025 opracowano zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, ze zm.), zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 ze zm.). Obowiązek opracowania PZO dla obszarów Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ww. ustawy, która zobowiązuje organ sprawujący nadzór nad obszarem (tu: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku) do sporządzenia projektu PZO na okres 10 lat. Pierwszy taki dokument tworzy się w terminie 6 lat od daty zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty (OZW).

Obszar Natura 2000 Przywidz PLH220025 jest obszarem mającym znaczenie dla Wspólnoty, zatwierdzonym decyzją Komisji Europejskiej z dnia 13 listopada 2007 r., przyjmującą, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. Urz. U.E. L 12/649 z 2008). Aktualna decyzja w sprawie obszaru Natura 2000 została wydana w dn. 7 listopada 2013 r. Zawiera ona siódmy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny. Decyzja ta notyfikowana jest jako dokument nr C(2013) 7358 (2013/741/EU) Dz. Urz. UE 21.12.2013, L 350/287.

Obszar Natura 2000 zajmuje powierzchnię 953,12 ha i zlokalizowany jest w województwie pomorskim, powiecie gdańskim, na terenie gmin: Przywidz i Trąbki Wielkie.

Formami ochrony przyrody zlokalizowanymi na obszarze Natura 2000 Przywidz są: Przywidzki Obszar Chronionego Krajobrazu oraz rezerwat przyrody „Wyspa na Jeziorze Przywidz”. Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony Rozporządzeniem Nr 95/06 Wojewody Pomorskiego z dnia 28.12.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2007 r. Nr 6 poz. 194). Ponieważ plan ochrony rezerwatu nie uwzględnia zakresu art. 28 ust 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Plan Zadań Ochronnych obejmuje całość obszaru Natura 2000 wraz z rezerwatem przyrody „Wyspa na Jeziorze Przywidz”.

Obszar Natura 2000 zaprojektowano dla ochrony następujących siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43 EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz gatunków zwierząt z Załącznika II ww. dyrektywy:

1. 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne
2. 6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)
3. 7140 - Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria – Caricetea*)
4. 9110 - Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*)
5. 9130 - Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion*)
6. 9190 – Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*)
7. 91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe
8. 5339 Różanka *Rhodeus sericeus amarus*
9. 6236 Strzebla błotna *Phoxinus (= Eupallasella) percnurus*
10. 1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*
11. 1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*
12. 1355 Wydra *Lutra lutra*

Podczas prac nad planem zadań ochronnych zweryfikowano informacje o obszarze Natura

2000 oraz zidentyfikowano miejsce występowania siedlisk będących przedmiotami ochrony. Dokonano oceny stanu poszczególnych siedlisk przyrodniczych oraz zidentyfikowano dla nich zagrożenia, istniejące i potencjalne. W przypadku gatunków będących przedmiotami ochrony, miejsca występowania zidentyfikowano tylko odnośnie różanki. W odniesieniu do innych gatunków, zaplanowano uzupełnienie stanu wiedzy w postaci pełnego rozpoznania stanu populacji i siedliska gatunku.

Stan ochrony siedlisk przyrodniczych 6510, 7140, 9110, 9130, 91E0 oceniono jako niezadowolający (U1), siedliska 3160 jako dobry (FV), natomiast siedliska 9190 jako zły (U2).

Prawdopodobne jest jeszcze występowanie jednego płata siedliska 7140 na terenie prywatnej, ogrodzonej posesji, z uwagi na brak zgody właściciela na przeprowadzenie inwentaryzacji terenowej nie można było ocenić stanu ochrony płatu.

Stan ochrony gatunku ryby: różanki oceniono jako niezadowolający (U1), natomiast dla pozostałych gatunków zwierząt, tj. płazów: kumaka nizinnego i traszki grzebieniastej oraz ryby: strzebli błotnej, ocena stanu ochrony nie była możliwa z uwagi na okres prowadzenia prac nad projektem planu, który nie był spójny z okresem wskazanym do inwentaryzacji tych gatunków.

Dla wydry brak jest wskaźników stanu ochrony. Nie potwierdzono występowania tego gatunku w obszarze Natura 2000 dlatego też nie określano jego stanu ochrony.

Najważniejszymi ze zidentyfikowanych zagrożeń istniejących były: niesprzyjające wkraczanie gatunków ekspansywnych (siedlisko 6510), powolne zarastanie krzewami i podrostem drzew (siedlisko 7140), usuwanie martwych i umierających drzew (siedliska 9110, 9130), zanieczyszczenie odpadami pozostawionymi przez turystów (siedliska 6510, 9110, 9130), niszczenie warstwy runa przez nadmierny ruch pieszych oraz rozjeżdżanie quadami (siedliska 9110, 9130), występowanie ekspansywnych gatunków roślin zielnych, przerzedzenie drzewostanu (siedlisko 91E0).

Jeziro Przywidz jest odbiornikiem części odprowadzeń wód deszczowych, co wpływa niekorzystnie na siedlisko różanki. Istnieje również prawdopodobieństwo spływania zanieczyszczeń z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych na ścieki do Jeziora Przywidz. Dla siedliska 3160 zaplanowano modyfikacje gospodarki rybackiej oraz zachowanie właściwych stosunków wodnych. Dla siedliska 7140 zaplanowano działania z zakresu ochrony czynnej polegające na usuwaniu podrostu drzew i krzewów. Dla siedliska 6510 przewidziano działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania, mające na celu utrzymanie ekstensywnego użytkowania kośnego trwałych użytków zielonych. W przypadku siedlisk leśnych 9110, 9130 i 91E0 działania z zakresu modyfikacji gospodarki leśnej będą zmierzały do stopniowego zwiększenia zasobów martwego drewna oraz unaturalniania składu gatunkowego drzewostanu.

Dla gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze oraz dla siedliska 6510 zaplanowano uzupełnienie stanu wiedzy.

Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych zaproponowano dla siedliska 7140 w celu dokonania oceny skuteczności w usuwaniu podrostu drzew i krzewów.

Działania w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony zaplanowano dla wszystkich siedlisk i gatunków stanowiących przedmioty ochrony w obszarze natura 2000 oprócz 3160 i 9190. Dla siedliska 9190 zaplanowano usunięcie z katalogu przedmiotu ochrony ze względu na stwierdzenie znacznego zniekształcenia siedliska oraz jego niewielkiej powierzchni. Monitoring należy przeprowadzić w ramach opracowywania kolejnego PZO, na transektach i płatach wyznaczonych w trakcie badań terenowych, zgodnie z metodyką do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody na podstawie zaleceń zawartych w przewodnikach metodycznych opracowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Koszty działań ochronnych w ciągu 10 lat obowiązywania planu oszacowano na łącznie 190 tys. zł. Koszty działań związanych z ochroną czynną oszacowano na około 64 tys. zł, zaś koszty związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania oszacowano na około 90 tys. zł. Koszt uzupełnienia wiedzy o przedmiotach ochrony

oszacowano na około 15 tys. zł. Koszt planowanego monitoringu oszacowano łącznie na około 21 tys. zł. Środki te planuje się pozyskać z funduszy wspierających finansowo działania ochronne na obszarach cennych przyrodniczo, np. WFOŚiGW w Gdańsku.

Wskazano konieczność uwzględnienia istnienia obszaru Natura 2000 oraz uwarunkowań dotyczących jego ochrony w istniejącym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przywidz oraz w istniejącym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trąbki Wielkie.

Nie przewiduje się potrzeby sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Przywidz, gdyż plan zadań ochronnych i planowane w nim uzupełnienie stanu wiedzy, zabezpieczą realizację celów zadań ochronnych w perspektywie 10 lat.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zapewniono możliwość udziału w pracach nad tworzeniem projektu PZO, osobom zainteresowanym i działającym w obrębie siedlisk. W tym celu zorganizowano dwa spotkania dyskusyjne, których tematem były zapisy w projekcie PZO. Informację o przystąpieniu do sporządzenia PZO zamieszczono na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, tablicy ogłoszeń Urzędów Gmin: Przywidz i Trąbki Wielkie, Starostwa Powiatowego w Pruszczu Gdańskim, RDLP w Gdańsku, Nadleśnictwa Kolbudy oraz w prasie („Gazeta Wyborcza” z dn. 08 października 2013 r.).

Udział społeczeństwa w postępowaniu na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.), został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem PZO oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, na tablicach ogłoszeń: RDOŚ w Gdańsku, tablicy ogłoszeń Urzędów Gmin: Przywidz i Trąbki Wielkie, Starostwa Powiatowego w Pruszczu Gdańskim, RDLP w Gdańsku, Nadleśnictwa Kolbudy oraz w prasie („Gazeta Wyborcza” z dn. 11 lutego 2014 r.). Na wniesienie uwag i wniosków do projektu PZO wyznaczono okres 21 dni. W wyznaczonym czasie wpłynęły następujące uwagi i wnioski:

1. Pismo Nadleśniczego Nadleśnictwa Kolbudy zn. spr.: N-732-1/2014 z dn. 21.02.2014 r., cyt. „Uwagi do projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Przywidz PLH220025. Analizując zachowane materiały kartograficzne należy zauważyć, że do 1945 roku lasy w obecnym zasięgu obszaru Natura 2000 zajmowały jedynie zbocza stoków wokół jeziora Przywidz. Tak jak i obecnie były to drzewostany bukowe, które stanowią obecnie zbiorowiska kwaśnej i żyznej buczyny. Pozostałe tereny były wykorzystywane rolniczo. Stare „wyspy” bukowych lasów okalają drzewostany powstałe, po 1945 roku, w ramach sukcesji naturalnej na porzuconych gruntach rolnych lub w wyniku zalesień gruntów porolnych. Dotyczy to praktycznie wszystkich powierzchni leśnych w rejonie Gromadzina, Piekła Górnego, Blizin, Miłowa, Koziej Góry, Pomlewa. W związku z powyższym analizując projekt planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Przywidz proponujemy uwzględnić następujące uwagi:

- Problem drewna martwego - drzewostany bukowe zajmujące siedliska kwaśnej buczyny i żyznej buczyny charakteryzują się dużą stabilnością i zdrowotnością. Jest to spowodowane naturalnymi cechami takich drzewostanów, a także sposobem użytkowania lasu. Obecnie duża powierzchnia tych drzewostanów znajduje się w klasie wieku do odnowienia lub klasie odnowienia (KDO, KO). Znaczący to, że na dużych powierzchniach tych drzewostanów znajdują się odnowienia naturalne w różnej fazie wieku. Obligatoryjne zapisy dotyczące zwiększenia zasobów martwego drewna powyżej 10m³/ha, w każdym wydzieleniu leśnym, przy istniejącej strukturze wiekowej i przestrzennej tych

drzewostanów są niemożliwe do zrealizowania.”

Uwagę uwzględniono w treści zarządzenia w postaci zapisu wskazującego, że ilość martwego drewna należy odnosić do hektara powierzchni siedliska przyrodniczego w całym obszarze Natura 2000. Ponadto zapis ten mówi o *dążeniu* do pozostawienia martwego drewna, tak aby uzyskać w przyszłości docelową, określoną wartość. Ponadto nie oznacza konieczności deponowania martwego drewna w drzewostanach młodszych klas wieku.

Zalecenia i wytyczne zawarte w przewodnikach metodycznych dotyczących zbiorowisk leśnych zakładają określone wartości względem udziału i zasobów martwego drewna (również wielkogabarytowego). Na tej podstawie zostały opracowane działania ochronne, które mają na celu utrzymanie lub ewentualną poprawę stanu zachowania siedlisk w obszarze. Biorąc zatem pod uwagę ogólne założenia wynikające z wytycznych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*, które zakładają, że celem działań ochronnych powinno być utrzymanie (jeżeli jest *właściwy*) lub osiągnięcie (jeżeli jest *niezadawalający* lub *zły*) właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony, analizowany zapis projektu planu jest zgodny z ww. wytycznymi.

– Problem martwego drewna w drzewostanach bukowych jest dość złożony i powinien być przedmiotem badań i pomiarów. Projekt planu uogólniając zakłada, że drewna martwego jest za mało. Nie przeprowadzono lokalnie takich badań, w związku z powyższym nie ma danych początkowych dotyczących tego parametru. Jednocześnie z obserwacji drzewostanów wynika, że jest to problem złożony. Na przykład w drzewostanach porastających zbocza grodziska nad jeziorem Przywidz, które są wyłączone od wielu lat z użytkowania, brak jest w ogóle wywrotów i obumierających drzew. Drugim przykładem jest rezerwat przyrody „Wyspa na Jeziorze Przywidz” gdzie znajduje się martwe drewno, ale i tam, najprawdopodobniej, wskaźnik 10m³/ha jest nieosiągnięty. Na przykładzie tego rezerwatu można byłoby wykonać pomiary martwego drewna i przyjąć optymalny wskaźnik dla lokalnych drzewostanów”.

Podstawą określenia optymalnych poziomów martwego drewna, są wskaźniki monitoringu przyjęte przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, na podstawie art. 112 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W tym zakresie ustawa nie dopuszcza dowolności w ustaleniu parametrów dla lokalnych drzewostanów w obrębie rezerwatu. Wprawdzie dla siedlisk przyrodniczych kwaśnych (9110) i żyznych buczyn (9130) wciąż brak wskaźników monitoringu, dlatego przyjmuje się wskaźniki tożsame dla grądów subatlantyckich (9160). Organ tutaj zgadza się z tezą, że wskaźnik udziału martwego drewna powinien być przedmiotem dalszych badań i pomiarów. Wytyczne względem klasyfikacji zasobów martwego drewna, a także wielkości martwego drewna leżącego lub stojącego (tzw. wielkogabarytowego) w wielu przypadkach nie odzwierciedlają stanu faktycznego, jaki występuje w zbiorowiskach leśnych. Fitocenozy te często występują w postaci około kilkudziesięciu do stuletnich drzewostanów, które nie osiągają 50 cm grubości. Wówczas możliwość wykształcenia w tych siedliskach naturalnego martwego drewna, czy obumierających drzew jest zjawiskiem rzadkim. W czasie badań terenowych oraz inwentaryzacji botanicznej dokonano oceny danych wskaźników, a wyniki te mogą być danymi wyjściowymi do późniejszych analiz i porównań. Przedmiotowy problem, związany z osiągnięciem właściwego udziału martwego drewna, wymaga jednak rozstrzygnięcia na szczeblu ogólnopolskim.

– „Wnioskujemy o wprowadzenie zapisu, że obligatoryjne pozostawienie wywrotów, złomów i drzew obumierających nie dotyczy sąsiedztwa dróg publicznych, linii energetycznych, szlaków turystycznych oraz drogi wokół jeziora.”

Uwagę uwzględniono w treści zarządzenia. Zapisy wynikające z planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 nie mogą stanowić kolizji z przepisami dotyczącymi z powszechnego bezpieczeństwa np. zapisami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dn. 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. Nr 58, poz. 405, ze zm.), w myśl których (§ 7 ust. 1) *drogi leśne, wykorzystywane jako dojazdy pożarowe, powinny być oznakowane i utrzymane w sposób zapewniający ich przejezdność.*”

- „Ekstensywnie użytkowanie niżowych łąk świeżych - nie zgadzamy się co do zapisów braku koszenia łąk na gruntach nadleśnictwa str. 118. Łąki położone na gruntach Nadleśnictwa są objęte programem rolno-środowiskowym i zgodnie z tym programem są wykaszane co najmniej raz w roku;”

Zalecane działania ochronne dla siedliska 6510 polegają właśnie na obowiązkowym utrzymaniu ekstensywnego użytkowania kośnego, a nie na braku koszenia, które zdefiniowane jest jako zagrożenie dla tego siedliska. Przyjęto, że wymienione działki i wydzielania, o których mowa, to ekstensywnie użytkowane świeże łąki niżowe. Niemniej jednak ze względu na późny okres badań (koniec września-październik) wskazano, że ocenę siedliska należy zweryfikować w okresie obowiązywania PZO w terminie wynikającym z przewodnika metodycznego. Łąki te były koszone, co stwierdzono podczas badań. W analizie zagrożeń wymieniono zarówno zaniechanie, lub też jego intensyfikacja (zagrożenia potencjalne dla tego siedliska). W tabeli dotyczącej celów działań ochronnych wskazuje się na to, że ekstensywny sposób użytkowania jest istotny z punktu widzenia utrzymania stanu zachowania siedliska”.

- „Uwaga redakcyjna zamiast oddziału 223 I winien być oddział 233 I”.

Uwagę uwzględniono w treści zarządzenia.

- „W projekcie planu w ogóle nie odniesiono się do ekstensywnie użytkowanych niżowych łąk świeżych (łąki pełnikowe), położonych centralnie w środku obszar ochrony pomiędzy jeziorami Przywidzkim i Małym. Podziały geodezyjne dokonane na tych łąkach sugerują inne niż rolnicze wykorzystanie ich w przyszłości. Zdaniem Nadleśnictwa jest to jeden z najcenniejszych fragmentów obszaru Natura 2000. Obszar łąk pomiędzy jeziorami stanowi wododział rzeki Wietcisy wypływającej z J. Przywidzkiego oraz rzeki Kłodawy biorącej początek z Jeziora Małego i powinien być przedmiotem szczególnej uwagi twórców projektu planu”.

Łąki pełnikowe należą do łąk wilgotnych ze związku *Calthion* i nie należą do siedliska przyrodniczego 6510 stanowiącego przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000. Ponadto nie należą także do związku *Mollinion*, w związku z czym nie można ich również zaliczyć do siedliska przyrodniczego 6410 – zmiennowilgotne łąki trzęślicowe. Pomimo niewątpliwych walorów przyrodniczych, jakie reprezentują łąki pełnikowe, z udziałem licznych gatunków chronionych na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2012 poz. 81), nie są one wymienione w załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i nie mogą być włączone do katalogu przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000, opartego wyłącznie na powyższym załączniku. W związku z powyższym uwagi nie uwzględniono w treści zarządzenia. Przedmiotem dyskusji na spotkaniu były łąki znajdujące się w centralnej części obszaru pomiędzy Jeziorem Małym i Jeziorem Przywidz. Łąki te nie są użytkowane ekstensywnie, ponadto w trakcie badań nie stwierdzono tam roślinności, która umożliwiłaby ich kwalifikację jako siedlisko świeżych łąk. Podobny problem związany jest z pełnikiem europejskim, który nie jest gatunkiem priorytetowym (załącznik II do ww. dyrektywy).

- „W projekcie planu nie odniesiono się do wpływu planowanej intensywnej zabudowy mieszkaniowej w bezpośredniej styczności z lasami będącymi przedmiotem ochrony. Dotyczy to planowanego osiedla mieszkaniowego w Gromadzinie, półenklawy gruntów zabudowanych w oddziale 234, ogródków działkowych w Gromadzinie, oraz enklawy zabudowy rekreacyjnej nad Jeziorem Małym”.

Kierując się zasadą przezorności uwagę uwzględniono w treści zarządzenia, w postaci uzupełnienia katalogu zagrożeń istniejących i potencjalnych oraz zapisów dotyczących ochrony zlewni jezior Przywidz i Małego przed ściekami. W przypadku zabudowy rekreacyjnej położonej nad Jeziorem Małym nie ma możliwości wskazania w ramach działań, ograniczenia nadmiernej penetracji lasów, gdyż drzewostany nad Jeziorem Małym stanowią w części siedlisko przyrodnicze 9160, niestanowiące obecnie przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000. Jednakże we wskazaniach do istniejącego studium gminy Trąbki

Wielkie wskazano na konieczność uporządkowania gospodarki ściekowej w zlewni Jeziora Małego. Natomiast planowana zabudowa w postaci osiedla mieszkaniowego w Gromadzinie, może mieć potencjalny negatywny wpływ na leśne siedliska przyrodnicze, stanowiące przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000. W związku z tym uzupełniono katalog zdefiniowanych zagrożeń dla siedlisk kwaśnej i żyznej buczyny, o związany z zabudową wzrost penetracji lasu, rozdeptywanie runa oraz zaśmiecanie. Jednakże z uwagi na położenie planowanego osiedla poza obszarem Natura 2000, nie jest możliwe planowanie konkretnych działań ochronnych odnośnie tego osiedla w niniejszym zarządzeniu. Ponadto przestrzeganie przez samorząd gminny i mieszkańców ogólnie obowiązujących przepisów z zakresu ochrony środowiska, powinno zapewnić właściwą gospodarkę odpadami i przyczynić się do zmniejszenia problemu zaśmiecania. Odnośnie nadmiernej penetracji istnieje możliwość skanalizowania ruchu poprzez wytyczenie ścieżki edukacyjnej, co też uwzględniono w niniejszym zarządzeniu.

- „Pominięto problemy czynników wpływających na stan ochrony obszarów Natura 2000, które generowane są na gruntach prywatnych. Mają one obecnie, lub będą mieć w przyszłości, duży wpływ na siedliska położone w zdecydowanej większości na terenach Nadleśnictwa”;

Uwagi nie uwzględniono w treści zarządzenia, gdyż jest ona zbyt ogólna. Niemniej w zagrożeniach dla siedlisk zdefiniowano formy antropopresji związane z nasileniem ruchu turystycznego i rekreacji. Inne zagrożenia również opisano bez względu na formę własności, a w działaniach dla siedlisk 3160, 6510 i 7140 ujęto także grunty prywatne.

- „Jednocześnie jako przyczynek do dyskusji na temat gatunków obcych ekologicznie i geograficznie wymienianych w opracowaniu (w szczególności sosny i świerka) sygnalizujemy:
 - koncepcja naturalnych zasięgów stworzona w latach 20 XX wieku jest nieaktualna”;

Koncepcja ta jednak stanowi do dziś jedyną naukową podstawę określenia kryteriów uznania danego gatunku za obcy geograficznie, bądź pozostający w naturalnym zasięgu geograficznym w leśnych siedliskach przyrodniczych.

- „Lokalnie sosny występującej na tym terenie nie możemy uznać za gatunek obcy ekologicznie i geograficznie, tym bardziej, że w praktyce 60% powierzchni leśnej obszaru powstała w wyniku sukcesji naturalnej lub zalesień począwszy od końca XVIII wieku”;

W drzewostanach gospodarczych Nadleśnictwa Kolbudy sosna nie jest gatunkiem ani obcym ekologicznie, ani geograficznie. Niemniej jednak w leśnych siedliskach przyrodniczych, wymienionych w załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, stanowiących przedmiot ochrony w tym obszarze Natura 2000, jest gatunkiem obcym ekologicznie. Nie jest jednak gatunkiem obcym geograficznie.

- „w załączeniu przesyłamy fragment mapy ukazujący Jezioro Przywidz i okoliczne lasy na mapie Schröttera, wykonanej w latach 1796-1802. Prosimy na zwrócenie uwagi na zapis *Fichten* - na północ od Mierzeszyna, który *znaczy*, że były to drzewostany z przewagą świerka. Mapy wykonane w skali 1:50000 będące w dyspozycji Nadleśnictwa wskazują na istnienie większej ilości drzewostanów świerkowych na tym terenie. Jednocześnie oprócz opisów lasów dębowych, bukowych, brzoźowych z gatunków iglastych kartografowie rozróżniają drzewostany sosnowe *Kiehn* od świerkowych *Fichten*. Opisy, oczywiście, występują w różnych kombinacjach gatunkowych. W innych nieodległych kompleksach leśnych występują zapisy *Buchen und Fichten* - drzewostany bukowo-świerkowe odnoszące się do dojrzałych drzewostanów. Wskazuje to, że świerk występował na tych terenach przed datą I rozbioru Polski w 1772 roku i świadczy o tym, że nie został on wprowadzony przez Prusaków”.

Tut. organ nie posiada danych sprzed 1772 roku i bazuje wyłącznie na granicach naturalnych zasięgów geograficznych opartych na podziale Szafera (1919, 1954, 1972 r.). W ślad za

danymi literaturowymi zawierającymi informacje na temat zasięgów gatunków drzew oraz ich występowania (*Natura 2000 – Niezbędnik leśnika*; Szata roślinna Polski, W. Szafer) dla danego obszaru, jako gatunek obcy geograficznie został przyjęty świerk pospolity. Natomiast jako gatunek obcy ekologicznie dla siedliska o kodzie 9110 i 9130 (kwaśne i żyzne buczyny) przyjęto sosnę zwyczajną. W celu polepszenia stanu zachowania tych siedlisk należy stopniowo eliminować ww. gatunki z drzewostanu. Warto wskazać, że nie chodzi tu o nagłą i całkowitą eliminację sosny i świerka, ale ich stopniowe usuwanie.

2. Pismo Regionalnego Dyrektora Lasów Państwowych Zn. spr: ZO-732-2-07/14 z dn. 20.02.2014 r. cyt.: „Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku zgłasza następujące uwagi do projektu zarządzenia: W załączniku nr 5 do projektu zarządzenia „Działania ochronne”, dla siedlisk przyrodniczych: Kwaśne buczyny, Żyzne buczyny, Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe jesionowe do działań ochronnych wpisano między innymi: „pozostawienie wszystkich drzew martwych i zamierających, zalicza się tu także złomy i wywroty wraz z bryłą korzeniową (z wyjątkiem drzew iglastych)” W związku z istniejącymi w tych samych rubrykach, zapisami mówiącymi o konieczności dążenia do zwiększenia zasobów martwego drewna w siedliskach, w ilościach i rozmiarach zgodnych z wskaźnikami GIOŚ dla poszczególnych siedlisk oraz z istniejącymi zapisami mówiącymi o pozostawianiu określonych powierzchni drzewostanów do naturalnego rozpadu (jako miejsca odkładania się martwego drewna) na powierzchniach użytkowanych rębnie, RDLP w Gdańsku wnioskuje o wykreślenie dodatkowego i zbędnego dla osiągnięcia celu jakim jest poprawa parametru martwego drewna, cytowanego wyżej zapisu, ze spisu zadań obligatoryjnych do wykonania w trakcie trwania PZO dla obszaru.”

Uwagę uwzględniono w treści zarządzenia łącząc oba zapisy, aby ułatwić ich czytelność i realizację, w jeden zapis o następującym brzmieniu: „dążenie do zwiększenia łącznych zasobów martwego drewna powyżej 10m³/ha, w tym drewna leżącego lub stojącego (>3m długości i >30cm grubości) powyżej 3 szt./ha (odnośnie powierzchni siedliska przyrodniczego w całym obszarze Natura 2000), *poprzez* pozostawianie wszystkich drzew martwych i zamierających, zalicza się tu także złomy i wywroty wraz z bryłą korzeniową (z wyjątkiem drzew iglastych); zapis nie dotyczy sąsiedztwa dróg publicznych, linii energetycznych, szlaków turystycznych oraz drogi wokół jeziora”.

Informację o projekcie planu zadań ochronnych zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych, udostępnionym poprzez stronę internetową www.wykaz.ekoportal.pl, pod numerem 846/2013.

Projekt zarządzenia został uzgodniony, w myśl art. 59 ust. 2 ustawy z 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31 poz. 206) z Wojewodą Pomorskim, pismem nr NK.II.0041.35.2014.MM z dn. 30 kwietnia 2014 r. na wniosek Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku nr RDOŚ-Gd-PNI.6320.15.2013.BF.9 z dn. 18 kwietnia 2014 r.

Ocena skutków regulacji (OSR)

do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Przywidz PLH220025

1. Cel wprowadzenia zarządzenia
Celem wprowadzenia regulacji jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.).
2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny
Zarządzenia będzie bezpośrednio oddziaływać na Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Gdańsku, PGL Lasy Państwowe Nadleśnictwo Kolbudy, Urzędy Gmin: Przywidz i Trąbki Wielkie oraz osoby prywatne, posiadające tytuł prawny do nieruchomości, na terenie których zlokalizowany jest obszar Natura 2000.
3. Konsultacje społeczne
W opiniowaniu i konsultacjach społecznych projektu planu zadań ochronnych uczestniczyli przedstawiciele: Nadleśnictwa Kolbudy, Urzędów Gmin Trąbki Wielkie i Przywidz, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Pruszczu Gdańskim, Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Gdańsku, Okręgowej Rady Łowieckiej w Gdańsku, Fundacji Podwodny Świat, Stowarzyszenia „Strzebla Błotna” oraz społeczeństwo, na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.) oraz art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego
Koszty działań ochronnych w ciągu 10 lat obowiązywania planu oszacowano na łącznie 190 tys. zł. Koszty działań związanych z ochroną czynną oszacowano na około 64 tys. zł, zaś koszty związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania oszacowano na około 90 tys. zł. Koszt uzupełnienia wiedzy o przedmiotach ochrony oszacowano na około 15 tys. zł. Koszt planowanego monitoringu oszacowano łącznie na około 21 tys. zł. Środki te planuje się pozyskać z funduszy wspierających finansowo działania ochronne na obszarach cennych przyrodniczo, np. WFOŚiGW w Gdańsku.
5. Wpływ regulacji na rynek pracy
Zarządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.
6. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki
Zarządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.
7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów
Zarządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.
8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej
Zarządzenie nie narusza zapisów zawartych w:
 - 1) Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny,
 - 2) Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.